

MİLLETLERARASI ANDLAŞMA

Karar Sayısı: 8322

18 Ağustos 2022 tarihinde Bakü'de imzalanan ekli "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında Bakü-Tiflis-Kars Demiryolu Projesi Kapsamındaki Gümrük Transit İşlemlerinin Kolaylaştırılmasına Yönelik Ön Veri Değişimine İlişkin Anlaşma"nın onaylanması, 244 sayılı Kanunun 5inci maddesi ile 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 2nci ve 3üncü maddeleri gereğince karar verilmiştir.

6 Nisan 2024

Recep Tayyip ERDOĞAN

CUMHURBAŞKANI

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ, AZERBAYCAN CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ VE GÜRCİSTAN HÜKÜMETİ ARASINDA BAKÜ-TİFLİS-KARS
DEMİRYOLU PROJESİ KAPSAMINDAKİ GÜMRÜK TRANSİT İŞLEMLERİNİN
KOLAYLAŞTIRILMASINA YÖNELİK ÖN VERİ DEĞİŞİMİNE İLİŞKİN
ANLAŞMA**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti (bundan böyle müstereken “Taraflar”, münferiden “Taraflar” olarak Atıfta bulunulur);

Taraflar arasındaki köklü ve yakın ilişkilerin yanı sıra Tarafların Gümrük İdareleri arasındaki samimi işbirliğini de GÖZ ÖNÜNE ALARAK,

Taraflar arasındaki mevcut işbirliğinin geliştirilmesinde 7 Şubat 2007 tarihli Bakü-Tiflis-Kars Yeni Demiryolu Bağlantısı Anlaşmasının uygulanmasının önemini ALTINI ÇİZEREK,

Taraf Devletlerin toprakları üzerinden gerçekleştirilecek demiryolu taşımacılığıyla sorunsuz ve hızlı uluslararası eşya nakliyatını kolaylaştırmayı ARZU EDEREK,

Bakü-Tiflis-Kars Demiryolunun bölgesel ve uluslararası ticarette sağlayabileceği büyük olası faydalarını DİKKATE ALARAK,

Taraflardan herhangi biri tarafından konulan çekinceler göz önünde bulundurularak, Tarafların Akit Taraf oldukları, Eşyanın Sınırlardaki Kontrollerinin Uyumlaştırılmasına ilişkin Uluslararası Sözleşme ve “Uluslararası Demiryolu Yük Taşımacılığına İlişkin Sınır Geçiş İşlemlerinin Kolaylaştırılması” konulu 9 numaralı Eki dâhil, ancak bununla sınırlı olmaksızın, uluslararası anlaşmalarla düzenlenen kuralları ve standartları DİKKATE ALARAK,

Bakü-Tiflis-Kars Demiryolunun sorunsuz, etkili ve verimli şekilde işlemesini sağlamak amacıyla Tarafların ilgili bütün kurumları arasındaki yakın işbirliğinin önemini VURGULAYARAK,

Yük taşımacılığı süresini kısaltmayı ARZU EDEREK,

Aşağıdakiler üzerinde mutabık kalmışlardır:

**MADDE 1
TANIMLAR**

Bu Anlaşma kapsamında,

- a) “Eşya”, sınır geçişlerinden demiryolu ile taşınmakta olan, gümrükle bağlantılı yasal hükümlerde belirtilen kıymetli eşyanın yanı sıra diğer tüm ürünler ve taşıt araçları, hayvan/çiftlik hayvanı ve koliler dâhil bütün yükler;

- b) "Demiryolu taşıtı", demiryolu üzerinde yolcuların ve/veya eşyanın nakliyesi için kullanılan bütün yüklü veya yüksüz demiryolu vagon ve lokomotiflerinin yanı sıra ilgili altyapının bakımı;
- c) "Gümrük sınır geçiş noktaları", gerçek kişilerin, ulaşım araçlarının ve eşyanın sınır geçişlerinde gümrük kontrolünün gerçekleştirildiği yer;
- d) "Gümrük kontrolü", gümrük idarelerinin, Tarafların ulusal mevzuatına uygunluğu sağlamak amacıyla ifa ettiği faaliyetler;
- e) "Ön Bilgi Değişimi", yapısal verilerin bilgisayarlaştırılmış sistemler aracılığıyla Taraflar arasında kabul görmüş mesaj standartlarına uygun şekilde önceden aktarımı;
- f) "Bilgi Değişimi Teknik Şartnamesi", Taraflar arasında kurumsal işbirliği süreçlerinin yanı sıra bilgi güvenliği temelinde veri formatı ve listesi ile elektronik bilgilerin yapısına ilişkin bilgi değişiminin yöntem ve ilkelerini tanımlayan belge;
- g) "Tanımlama Araçları", Gümrük kontrolünün veya gümrük işlemlerinin tamamlanmasının bir sonucu olarak gümrük idareleri tarafından resmen tanınan gümrük mührü ve diğer tanımlama işaretleri

anlamına gelir.

MADDE 2

AMAÇ VE KAPSAM

1. Bu Anlaşmanın amacı, Tarafların Devletlerin topraklarında Bakü-Tiflis-Kars demiryolu projesi kapsamında gerçekleşecek gümrük işlemlerinin kolaylaştırılmasına yönelik işbirliği hükümlerini ortaya koymaktır.
2. Taraflar, bu Anlaşmanın hedefine ulaşmasını sağlamaya yönelik olarak, eşya ve taşitların gümrük kontrolünün hızlandırılması amacıyla yakın işbirliği içinde olur.
3. Bu Anlaşma Tarafların Devletlerinin topraklarında demiryolu taşımacılığı ile gerçekleşecek uluslararası eşya taşımacılığı için geçerlidir.
4. Bu Anlaşma Bakü-Tiflis-Kars demiryolu taşımacılığı kapsamında Tarafların Devletlerinin topraklarında veya toprakları arasında demiryolu ile gerçekleşen bütün transit işlemlerine uygulanır.

MADDE 3

YETKİLİ İDARELER

1. bu Anlaşma'nın uygulanması hususunda aşağıdaki idareler yetkili kılmıştır:
  - a) Türkiye Cumhuriyeti'nde: Ticaret Bakanlığı;
  - b) Azerbaycan Cumhuriyeti'nde: Devlet Gümrük Komitesi;
  - c) Gürcistan'da: Gelir İdaresi.
2. Her bir Taraf, yetkili idaresinde/idarelerinde olan tüm değişiklikleri, diğer tüm Taraflara sırasıyla iletecek olan Depozitere derhal yazılı olarak bildirir.

MADDE 4

DEMİRYOLU GÜMRÜK SINIR GEÇİŞLERİİNDE İŞBİRLİĞİ

1. Taraflar gümrük suçları, kaçakçılık ve suçla mücadele gereklilikleri hariç, kendi Devletlerinin gümrük sınırlarından geçen eşyaya ilişkin gümrük kontrolü ve ilgili diğer muayeneler için gereken süreyi kısaltma konusunda işbirliği yapar.
2. Taraflar, Taraf Devletlerin mevzuatında ve ikili veya çok taraflı anlaşmalarda öngörülen kapsam dâhilinde bir uluslararası demiryolu taşımacılığı düzenlemeleri ve uygulamaları durumunda, ön elektronik veri değişimi sistemlerinin kullanımıyla gerçekleşecek belge ve bilgi değişimi süreçlerini basitleştirmeyi amaçlar.
3. Taraflar, Taraf Devletlerin taraf olduğu uluslararası anlaşmalara ve ulusal mevzuatlarına göre hızla taşınması elzem olan çabuk bozulabilen eşya, kümes hayvanları ve diğer eşyanın sınır geçişlerinde kolaylık sağlanması ve geçişlerin sorunsuz olması hususlarıyla özel olarak ilgilennmeye ve öncelikli muayene olanağı sunmaya çaba gösterir.
4. Taraf Devletlerin ulusal mevzuatında risk analizi sistemlerine göre aksi belirtildikçe, uluslararası transitteki eşya ilke olarak fiziksel muayeneye tabi tutulmaz.
5. Tarafların yetkili idareleri ve ilgili ulusal kuruluşları eşyanın demiryolu sınır geçişlerinin sorunsuz sağlanması için birbirlerine yardımcı olur ve birbirleriyle işbirliği yapar.
6. Tarafların demiryolu gümrük sınır geçişlerindeki gümrük memurları, bu Anlaşmanın hedeflerine ulaşmasını sağlamak amacıyla birbirleriyle işbirliği yapar.
7. Taraflar ilkesel olarak, ilgili Taraf gümrük kontrolünü zorunlu görmedikçe diğer Tarafların tanımlama araçlarını resmen tanır. Taraflardan biri ilave gümrük kontrolü gerçekleştirirse kendi gümrük mührülerini tatbik eder.
8. Taraflar, gerekli görmeleri halinde, mutabık kaldıkları belli bir tren istasyonunda uluslararası anlaşmalar uyarınca ortak faaliyet yürütme konusunda mutabık kalabilir.

9. Taraflar, demiryolu sınır geçiş noktalarındaki gümrük iş akışıyla ilgili hususlarda daha fazla uyumlaştırma ve işbirliği yapma yöntemleri amaçlar.
10. Taraflar gümrük sınır geçiş süreçlerini hızlandırmak için x-ray görüntülerini paylaşabilir.

MADDE 5

BİLGİ DEĞİŞİMİ VE UYGULAMA

1. Taraflar Bakü-Tiflis-Kars demiryolu taşımacılığı kapsamında Taraf Devletlerin topraklarında veya toprakları arasında transit edilen tüm eşyaya ilişkin kesintisiz ön elektronik bilgi değişimini düzenler ve yürütür.
2. Taraflar aşağıdaki amaçlar doğrultusunda doğrudan temas kurmakla yetkili uygun gümrük yetkililerinin listesini belirler:
  - a) veri güvenliği gereksinimlerinin yanı sıra bilgi değişimine ve veri işleme ile aktarımı teknolojilerine ilişkin teknik şartname belgelerini hazırlamak ve kabul etmek;
  - b) bu Anlaşmanın uygulanması sırasında ortaya çıkacak teknik sorunları çözmek.
3. Taraflar, bu Anlaşmada öngörülen bilgi değişimi teknolojilerinin hazırlanması amacıyla Anlaşmanın imzalanmasını takip eden ve Tarafların karşılıklı yazılı izniyle uzatılabilecek 6 (altı) aylık dönem için bir Pilot proje düzenler ve yürütür.

Taraflar bu Pilot projenin ilk 3 (üç) ayında aşağıdaki hususlarda anlaşır:

- a) Bilgi Değişimi Teknik Şartnamesi;
  - b) aktarılacak verilerin listesi, yapısı ve formatı;
  - c) bilgi güvenliği gereksinimleri;
  - d) Taraflar arasındaki işbirliğinin teşkiline ilişkin süreç.
4. Bu Anlaşma kapsamında taşınan eşyaya ilişkin gümrük işlemlerinin yapılacak gümrük idarelerinin, ilgili İdareleri tarafından belirlenmesi:
  - a) Taraflar, pilot projeyi başlatmak için hazır olduklarını ve projeye katılan gümrük birimlerini birbirlerine yazılı olarak bildirir.
  - b) Takip eden 3 (üç) ay içinde Taraflar bu Anlaşmayı filen hayata geçirir.
  - c) Bilgi alışverişi, Taraflar arasındaki Bilgi Değişimi Teknik Şartnamesi'ne uygun olarak yapılır.

MADDE 6
BİLGİLERİN KULLANIMI VE KORUNMASI

1. Taraflar bu Anlaşma çerçevesinde elde edilen bilgilerin, Taraf Devletlerin toprakları arasında dolaşımada olan eşyanın gümrük işlemlerinin tamamlanması ve gümrük kontrolünün gerçekleştirilmesi amacıyla kullanılmasını sağlar.
2. Taraflarca edinilen bilgi sadece gümrük amaçları için kullanılabilir ve bu bilgiyi sağlayan Tarafın yazılı izni olmaksızın üçüncü Taraflara iletilemez.

MADDE 7
ÜÇLU İŞBİRLİĞİ KOMİSYONU

1. Taraflar Üçlü İşbirliği Komisyonu'nu (bundan böyle "COTCO" olarak atıfta bulunulur) kurar.
2. COTCO, Tarafların Gümrük İdarelerinin yetkililerinden oluşur.
3. Taraflar, gerekli olduğu takdirde, diğer kamu kurumlarının temsilcilerini ve özel sektörden temsilcileri davet edebilir.
4. Taraflar kendi COTCO üyeleri usulunce belirler ve her türlü değişikliği birbirlerine zamanında bildirir.
5. COTCO, aşağıdakileri sağlar:
  - a) Bu Anlaşmanın uygulanması ve düzgün bir şekilde işlenmesi.
  - b) Demiryolu gümrük işlemlerinin sorunsuz olarak yerine getirilmesi.
  - c) Bu Anlaşmada öngörülen hususlarda bilgi ve tecrübe alverişinin temini için bir ortam sağlanması.
6. COTCO yılda en az bir kez toplanır ve bu toplantılar Taraflar dönüşümlü olarak ev sahipliği yapar.
7. COTCO toplantılarında alınan kararlar kayıtlara girer ve toplantıların sonunda heyet başkanları arasında imzalanır.

MADDE 8
DİĞER ULUSLARARASI ANLAŞMALAR

Bu Anlaşma hükümleri, Tarafların taraf olduğu diğer uluslararası anlaşmalardan kaynaklanan hak ve yükümlülüklerini etkilemez.

MADDE 9

ANLAŞMAZLIKLARIN HALLİ

1. Bu Anlaşma'nın yorumlanmasından ya da uygulanmasından kaynaklanabilecek her türlü anlaşmazlık, değerlendirilip çözüme kavuşturulmak üzere COTCO'ya iletılır.
2. COTCO tarafından çözümlenemeyen her türlü anlaşmazlık, Taraflar arasında diplomatik yollardan yapılacak istişare ve müzakerelerle çözüme kavuşturulur.

MADDE 10

EKLEMELER VE DEĞİŞİKLİKLER

Bu Anlaşmaya ilişkin her türlü ekleme ve değişiklik, Tarafların karşılıklı yazılı rızasıyla yapılabilir. Bu ekleme ve değişiklikler Anlaşmanın ayrılmaz bir parçası olacak ayrı protokoller halinde yapılır ve bu Anlaşmanın 12. Maddesinin hükümlerine uygun olarak yürürlüğe girer. Bununla birlikte, Bilgi Değişimi Teknik Şartnamesi, sadece Tarafların Gümrük İdarelerinin karşılıklı yazılı rızasıyla değiştirilebilir.

MADDE 11

DEPOZİTER

Bu Anlaşmanın Depoziteri Türkiye Cumhuriyeti olacaktır. Depoziter, tüm Taraflara bu Anlaşmanın onaylı asıl nüshalarını temin eder. Onay, kabul, tasdik veya katılım belgeleri Depoziter tarafından saklanır.

MADDE 12

YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ VE FESİH

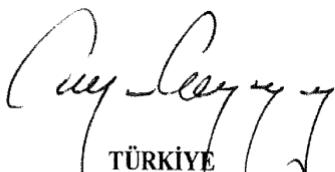
Bu Anlaşma, yürürlüğe girmesi için Tarafların gerekli iç yasal süreçlerinin tamamlandığının, Taraflarca Depozitere diplomatik yollarla iletildiği son yazılı bildirimin alındığı tarihi takip eden 30 uncu günde yürürlüğe girer.

Depoziter, bu Anlaşma'nın yürürlüğe giriş tarihini diğer Taraflara bildirir.

Bu Anlaşma, süresiz olarak akdedilmiştir ve Taraflardan her biri, Anlaşmayı fesih niyetini diplomatik yollarla Depozitere yazılı olarak bildirmek suretiyle bu Anlaşmayı feshedebilir. Bu durumda, bu Anlaşma, böyle bir bildirimin alındığı tarihten üç ay sonra fesholur.

Tanık sıfatıyla; usulünce yetkili kılınmış olan ve aşağıda imzası bulunanlar, bu Anlaşmayı imzalamışlardır.

Bu Anlaşma Baküde, 18 ağustos 2022 tarihinde, tüm metinler eşit derecede geçerli olmak üzere Türkçe, Azerbaycan Türkçesi, Gürcüce ve İngilizce dillerinde bir asıl nüsha halinde imzalanmıştır. Yorum farklılığı olması halinde, İngilizce metin esas alınır.

TÜRKİYE
CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ

ADINA

AZERBAYCAN
CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ

ADINA

GÜRCİSTAN
HÜKÜMETİ
ADINA

Azərbaycan Respublikası Hökuməti, Gürcüstan Hökuməti və Türkiyə Respublikası Hökuməti arasında Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu layihəsi çərçivəsində tranzit gömrük prosedurlarının asanlaşdırılması üçün ilkin məlumat mübadiləsinə dair SAZİŞ

Azərbaycan Respublikası Hökuməti, Gürcüstan Hökuməti və Türkiyə Respublikası Hökuməti (bundan sonra birlikdə "Tərəflər", ayrı-ayrılıqla "Tərəf" adlandırılacaq),

Tərəflər arasında yaxşı qurulmuş six əlaqələri, o cümlədən Tərəflərin gömrük idarələri arasında səmimi əməkdaşlığı nəzərə alaraq,

Tərəflər arasında mövcud əməkdaşlığı inkişaf etdirmək üçün 2007-ci il 7 fevral tarixli "Bakı-Tbilisi-Qars yeni dəmir yolu xətti haqqında" Sazişin tətbiqinin əhəmiyyətini vurğulayaraq,

Tərəflərin dövlətlərinin ərazilərindən keçməklə dəmir yolu nəqliyyatı ilə malların maneəsiz və sürətli beynəlxalq daşınmasını asanlaşdırmağı arzu edərək,

Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yoluun regional və beynəlxalq ticarət böyük potensial faydalarını qeyd edərək,

"Sərhədlərdə yüklerin nəzarətdən keçirilməsi şərtlərinin razılışdırılması haqqında" Beynəlxalq Konvensiya və onun "Beynəlxalq dəmir yolu daşımaları üçün sərhəd keçid prosedurlarının asanlaşdırılması" üzrə 9-cu Əlavəsi daxil olmaqla, lakin bununla məhdudlaşmayaraq, Tərəflərin hər hansı birinin qeyd-şərtlərini diqqətə almaqla Tərəflərin qoşulduqları beynəlxalq sazişlərlə tənzimlənən qaydaları və standartları nəzərə alaraq,

Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yoluun maneəsiz, effektiv və səmərəli fəaliyyət göstərməsi üçün Tərəflərin bütün müvafiq idarələri arasında six əməkdaşlığın vacibliyini vurğulayaraq,

yük daşımaları üçün vaxtin azaldılmasını arzu edərək,

aşağıdakılar barədə razılığa gəldilər:

**Madde 1
Anlayışlar**

Bu Sazişin məqsədləri üçün aşağıdakı anlayışlar bu mənalari bildirir:

a) "mallar": gömrük işi sahəsində hüquqi müddəələrlə təsbit edilmiş, dəmir yolu vasitəsilə sərhədi keçməklə daşınan heyvanlar/mal-qara və bağlamalar, hər hansı digər məhsullar və nəqliyyat vasitələri, o cümlədən qiymətli əşyalar daxil olmaqla yükler;

b) "dəmir yolu nəqliyyatı vasitəsi": sərnişinlərin və/və ya yüklerin daşınması, o cümlədən müvafiq infrastruktura xidmət üçün istifadə edilən, rəslərin üzərində hərəkət edən yüklü və ya yüksüz istənilən növ dəməriyol hərəkət tərkibi;

c) "gömrük sərhəd buraxılış məntəqələri": fiziki şəxslərin, nəqliyyat vasitələrinin və malların sərhədlərəsi hərəkətinə münasibətdə gömrük nəzarətinin həyata keçirildiyi yer;

d) "gömrük nəzarəti": Tərəflərin milli qanunvericiliyinə riayət olunmasını təmin etmək məqsədilə gömrük orqanları tərəfindən həyata keçirilən tədbirlər;

e) "ilkin məlumat mübadiləsi": Tərəflər arasında qəbul edilmiş mesaj standartlarına uyğun strukturlaşdırılmış məlumatların əvvəlcədən kompüterləşdirilmiş sistemlər vasitəsilə ötürülməsi;

f) "Məlumat Mübadiləsinə dair Texniki Şərtlər": Tərəflər arasında elektron məlumatların strukturuna, informasiya təhlükəsizliyi əsasında məlumatların siyahısına və formatına, eləcə də təşkilati əməkdaşlıq prosedurlarına dair məlumat mübadiləsinin üsul və prinsiplərini müəyyən edən sənəd;

g) "eyniləşdirmə vasitələri": gömrük organları tərəfindən gömrük nəzarətinin və ya rəsmiləşdirilməsinin nəticəsi olaraq tanınan gömrük plombları və digər eyniləşdirmə nişanları.

Maddə 2

Məqsəd və əhatə dairəsi

1. Bu Sazişin məqsədi Tərəflərin dövlətlərinin ərazilərindən keçməklə Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu layihəsi çərçivəsində gömrük prosedurlarının əsanlaşdırılması üzrə əməkdaşlıq üçün şərtləri təmin etməkdir.

2. Bu Sazişin məqsədini icra etmək üçün Tərəflər malların və nəqliyyat vasitələrinin gömrük nəzarətini sürətləndirmək məqsədilə sıx əməkdaşlıq edirlər.

3. Bu Saziş Tərəflərin dövlətlərinin ərazilərindən keçməklə dəmir yolu nəqliyyatı vasitəsilə malların beynəlxalq daşınmasına tətbiq edilir.

4. Bu Saziş Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu nəqliyyatı çərçivəsində Tərəflərin dövlətlərinin əraziləri arasında və ya onların ərazilərindən keçməklə dəmir yolu ilə həyata keçirilən bütün tranzit əməliyyatlarına tətbiq edilir.

Maddə 3

Səlahiyyətli orqanlar

1. Bu Sazişin icrası üçün Tərəflərin səlahiyyətli orqanları aşağıdakılardır:

- Azərbaycan Respublikası üçün: Dövlət Gömrük Komitəsi;
- Gürcüstan üçün: Gelirlər Xidməti;
- Türkiyə Respublikası üçün: Ticarət Nazirliyi.

2. Hər bir Tərəf öz səlahiyyətli orqanı/orqanları ilə bağlı istənilən dəyişiklik barədə depozitarını dərhal yazılı şəkildə məlumatlandırır, depozitari isə öz növbəsində belə bildirisi bütün digər Tərəflərə göndərir.

Maddə 4
Dəmir yolu gömrük-sərhəd buraxılış prosedurları
üzrə əməkdaşlıq

1. Gömrük hüquqpozmalarına, qacaqmalçılığa və cinayətkarlılığı qarşı mübarizə tələbləri istisna olmaqla, Tərəflər dövlətlərinin gömrük sərhədlərindən keçən mallara münasibətdə gömrük nəzarətinə və digər aidiyyəti yoxlamalara sərf olunan müddətin azaldılması məqsədilə əməkdaşlıq edirlər.

2. Tərəflər öz dövlətlərinin qanunvericilikləri, həmçinin ikitərəfli və ya çoxtərəfli sazişlər çərçivəsində nəzərdə tutulan beynəlxalq dəmir yolu daşımاسını təşkil edərkən və həyata keçirərkən sənədlərin və məlumatların mübadilə edilməsi məqsədilə ilkın elektron məlumat mübadiləsi sistemlərində istifadə etməklə prosedurları sadələşdirməyə səy göstərirler.

3. Tərəflərin qoşulduqları beynəlxalq sazişlərə və dövlətlərinin milli qanunvericiliyinə uyğun olaraq, sürətli daşınması zəruri olan tez xarab olan malların, mal-qaranın və digər malların sürətli və asanlaşdırılmış sərhəd keçidi üçün Tərəflər prioritət yoxlamalar tətbiq etməyə və xüsusi diqqət ayırmaga səy göstərirler.

4. Prinsip etibarı ilə risklərin təhlili sistemlərinə müvafiq olaraq, Tərəflərin dövlətlərinin milli qanunvericiliklərində başqa hal müəyyən edilmədiyi təqdirdə, beynəlxalq tranzit proseduru altında daşınan mallar fiziki yoxlamaya məruz qalmır.

5. Tərəflərin səlahiyyətli orqanları və aidiyyəti milli qurumları malların dəmir yolu vasitəsilə manəsiz sərhəd keçidinin təmin olunması məqsədilə bir-birinə yardım və əməkdaşlıq edirlər.

6. Tərəflərin dəmir yolu gömrük-sərhəd buraxılış məntəqələrindəki gömrük əməkdaşları bu Sazişin məqsədlərinin icrası məqsədilə bir-biri ilə əməkdaşlıq edirlər.

7. Prinsip etibarı ilə, aidiyyəti Tərəf gömrük nəzareti zəruri hesab etmədiyi təqdirdə, Tərəflər digər Tərəflərin eyniləşdirmə vasitələrini tanıırlar. Tərəflərdən biri əlavə gömrük nəzarəti həyata keçirəsə, o, öz gömrük plomblarını tətbiq edir.

8. Tərəflər zəruri hesab etdikləri hallarda, beynəlxalq sazişlərə uyğun olaraq, razılışdırılmış spesifik bir məntəqədə birgə tədbirlər həyata keçirmek barədə razılığa gələ bilərlər.

9. Tərəflər dəmir yolu sərhəd buraxılış məntəqələrində gömrük işi üzrə məsələlərin uyğunlaşdırılması və daha geniş əməkdaşlıq üçün üsullar axtarırlar.

10. Tərəflər gömrük-sərhəd buraxılış prosedurlarını sürətləndirmək məqsədilə rentgen təsvirlərini paylaşa bilərlər.

Maddə 5
Məlumat mübadiləsi və tətbiqetmə

1. Tərəflər Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu nəqliyyatı çərçivəsində Tərəflərin dövlətlərinin əraziləri arasında və ya onların ərazilərindən keçməklə daşınan malla-

haqqında məlumatların davamlı ilkin elektron mübadiləsini təşkil edir və həyata keçirirlər.

2. Tərəflər aşağıdakı məqsədlər üçün birbaşa əlaqələr yaratmaq səlahiyyəti verilmiş müvafiq gömrük əməkdaşlarının siyahısını müəyyənləşdirirlər:

a) məlumat mübadiləsinə dair texniki şərtlərlə bağlı sənədləri, məlumatların işlənilməsi və ötürülməsi texnologiyalarını, həmcinin məlumatların mühafizəsi üçün tələbləri işləyib hazırlamaq və razılaşdırmaq;

b) bu Sazişin icrası zamanı meydana çıxan texniki problemləri həll etmək.

3. Bu Sazişdə nəzərdə tutulan məlumat mübadiləsinin texnologiyalarını işləyib hazırlamaq məqsədilə Tərəflər bu Sazişin imzalanmasından sonra Tərəflərin qarşılıqlı yazılı razılığı əsasında uzadıla bilən 6 (altı) aylıq Pilot layihə hazırlayır və həyata keçirirlər.

Pilot layihənin ilk 3 (üç) ay müddətində Tərəflər aşağıdakıları razılaşdırırlar:

- a) məlumat mübadiləsinə dair texniki şərtlər;
- b) ötürülecek məlumatların siyahısı, strukturu və formatı;
- c) məlumatların mühafizəsi üzrə tələblər;
- d) Tərəflər arasında əməkdaşlığın təşkil edilməsi proseduru.

4. Bu Saziş çərçivəsində daşınan mallara dair gömrük əməliyyatlarının həyata keçiriləcəyi müvafiq idarələrin gömrük orqanlarının müəyyənləşdirilməsi:

- a) Tərəflər Pilot layihəyə başlamağa hazır olduqları və layihədə iştirak edən gömrük orqanları barədə bir-birini yazılı şəkildə məlumatlandırırlar;
- b) Tərəflər növbəti 3 (üç) ay müddətində bu Sazişin praktiki reallaşdırılmasını icra edirlər;
- c) Məlumat mübadiləsi Tərəflər arasındaki məlumat mübadiləsinə dair texniki şərtlərə əsasən həyata keçirilir.

Maddə 6 **Məlumatların istifadəsi və mühafizəsi**

1. Tərəflər bu Saziş çərçivəsində əldə edilmiş məlumatların, onların dövlətlərinin əraziləri arasında daşınan malların gömrük rəsmiləşdirilməsinin və gömrük nəzarətinin həyata keçirilməsi məqsədləri üçün istifadə olunmasını təmin edirlər.

2. Tərəflərin əldə etdikləri məlumatlar yalnız gömrük məqsədləri üçün istifadə edilir və məlumatı təmin edən Tərəfin yazılı razılığı olmadan üçüncü tərəflərə ötürürlə bilməz.

Maddə 7 **Üçtərəfli Əməkdaşlıq üzrə Komissiya**

1. Tərəflər bununla Üçtərəfli Əməkdaşlıq üzrə Komissiya (bundan sonra - ÜƏK adlandırılacaq) yaradırlar.

2. ÜƏK Tərəflərin gömrük idarələrinin əməkdaşlarından formalaşır.

3. Zərurət olduqda, hər bir Tərəf digər hökumət qurumlarının və özəl sektorun nümayəndələrini dəvət edə bilər.

4. Tərəflər lazımi qaydada ÜƏK-ə öz üzvlərini təyin edirlər və hər hansı dəyişiklik barədə bir-birini vaxtında məlumatlaşdırırlar.
5. ÜƏK aşağıdakılari təmin edir:
  - a) bu Sazişin icrasını və səmərəli fəaliyyətini;
  - b) dəmir yolu daşımaları ilə bağlı gömrük rəsmiləşdirmələrinin maneesiz həyata keçirilməsini;
  - c) bu Sazişdə nəzərdə tutulan məsələlərlə bağlı məlumat və təcrübə mübadiləsinin həyata keçirilməsi üçün platformanın təmin olunmasını.
6. ÜƏK ən azı ildə bir dəfə toplanır və Tərəflər iclaslara növbəlilik qaydasında ev sahibliyi edirlər.
7. ÜƏK-in iclaslarında qəbul edilən qərarlar protokola daxil edilir və iclasların sonunda nümayəndə heyətlərinin rəhbərləri tərəfindən imzalanır.

Maddə 8 **Digər beynəlxalq sazişlər**

Bu Sazişin müddəaları Tərəflərin tərəf olduqları digər beynəlxalq sazişlərdən irəli gələn hüquq və öhdəliklərinə təsir etmir.

Maddə 9 **Mübahisələrin həlli**

1. Bu Sazişin təfsiri və ya tətbiqi zamanı meydana çıxa bilən istənilən fikir ayrılığı nəzərdən keçirilməsi və həll edilmesi üçün ÜƏK-ə göndərilir.
2. ÜƏK tərəfindən həll edilə bilmeyən hər hansı fikir ayrılığı Tərəflər arasında diplomatik kanallar vasitəsilə, məsləhətləşmələr və danışıqlar yolu ilə həll edilir.

Maddə 10 **Əlavələr və dəyişikliklər**

Bu Sazişdə hər hansı əlavələr və dəyişikliklər bütün Tərəflərin qarşılıqlı yazılı razılığı əsasında edilə bilər. Belə əlavələr və dəyişikliklər bu Sazişin ayrılmaz hissəsi olan ayrıca protokollar şəklində edilir və bu Sazişin 12-ci maddəsinin müddəalarına uyğun olaraq qüvvəyə minir. Bununla belə, məlumat mübadiləsinə dair texniki şərtlər sənədində yalnız Tərəflərin gömrük orqanlarının qarşılıqlı yazılı razılığı əsasında düzəlis edilə bilər.

Maddə 11 **Depozitarı**

Bu Sazişin depozitarisi Türkiye Respublikasıdır. Depozitarı bütün Tərəfləri bu Sazişin təsdiq edilmiş əsl nüsxələri ilə təmin edir. Ratifikasiya, qəbuletmə, təsdiqetmə və ya qoşulmaya dair sənədlər depozitaridə saxlanılır.

Maddə 12

Qüvvəyəminmə və ləğvətme

Bu Saziş, Tərəflərin onun qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurları yerinə yetirdiyini təsdiq edən sonuncu yazılı bildirişinin diplomatik kanallar vasitəsilə Depozitari tərəfindən alındığı tarixdən sonrakı 30-cu gündə qüvvəyə minir.

Depozitari bu Sazişin qüvvəyəminmə tarixi barədə digər Tərəflərə məlumat verir.

Bu Saziş qeyri-müəyyən müddətə bağlanılır və Tərəflərdən hər hansı biri bu Sazişi ləğv etmek niyyəti barədə diplomatik kanallar vasitəsilə depozitariya yazılı bildiriş göndərməklə bu Sazişi ləğv edə bilər. Belə halda, bu Saziş bildirişin alındığı tarixdən 3 (üç) ay sonra ləğv edilir.

Bunun təsdiqi olaraq, Bu Sazişi müvafiq qaydada səlahiyyət verilmiş aşağıda imza edənlər imzaladılar.

Bakı şəhərində, 18 avqust 2022-ci il tarixində, Azərbaycan, gürcü, türk və ingilis dillərində olmaqla bir əsl nüsxədə imzalanmışdır və bütün mətnlər bərabər autentikdir. Təfsir zamanı fikir ayrılığı yarandığı təqdirdə, ingilis dilindəki mətnə üstünlük verilir.

Azərbaycan Respublikası
Hökuməti adından

Gürcüstan Hökuməti
adından

Türkiyə Respublikası
Hökuməti adından

შეთანხმება

საქართველოს მთავრობას, აზერბაიჯანის რესპუბლიკის მთავრობასა და თურქეთის
რესპუბლიკის მთავრობას შორის
ბაქო-თბილისი-ყარსის სარკინიგზო პროექტის ფარგლებში
საბაჟო სატრანზიტო პროცედურების გამარტივების მიზნით მონაცემთა წინასწარი
გაცვლის შესახებ

საქართველოს მთავრობა, აზერბაიჯანის რესპუბლიკის მთავრობა და თურქეთის რესპუბლიკის მთავრობა (შემდგომში ერთობლივად მოხსენიებულნი როგორც „მხარეები“ და ცალ-ცალკე როგორც „მხარე“);

რომლებიც ითვალისწინებენ რა, მხარეთა შორის დამკვიდრებულ ახლო ურთიერთობებს, ისევე როგორც მხარეთა საბაჟო ადმინისტრაციებს შორის გულწრფელ თანამშრომლობას,

ხაზგასმით აღნიშნავენ 2007 წლის 7 თებერვალს ბაქო-თბილისის ყარსის ახალი სარკინიგზო კავშირის შესახებ შეთანხმების შესრულების მნიშვნელობას მხარეებს შორის არსებული თანამშრომლობის განვითარებისათვის.

სურთ რა, გაამარტივონ მხარეთა ტერიტორიებზე საქონლისა და მგზავრების სწრაფი და შეუფერხებელი საერთაშორისო გადაადგილება სარკინიგზო ტრანსპორტით მხარეების სახელმწიფოებს შორის.

აღნიშნავენ რა ბაქო-თბილისი-ყარსის რკინიგზის საყოველთაო პოლიციურ სარგებელს რეგიონული და საერთაშორისო ვაჭრობისათვის,

ითვალისწინებენ რა საერთაშორისო შეთანხმებებით დადგენილ წესებს და სტანდარტებს, მათ შორის, და არა მხოლოდ, საქონლის სასაზღვრო კონტროლის ჰარმონიზაციის შესახებ საერთაშორისო კონვენციას და მის მე-9 დანართს „საერთაშორისო სარკინიგზო ტრიუთების გადაზიდვისათვის საზღვრის გადაკვეთის პროცედურების გამარტივების თაობაზე“, რომლის ხელშემვრცელ მხარეებსაც წარმოადგენენ ამ შეთანხმების მხარეები, რომელიმე მხარის მიერ გაკეთებული დათვალისწინებით.

ხაზს უსვამენ რა მჭიდრო თანამშრომლობის მნიშვნელობას მხარეთა ყველა შესაბამის ადმინისტრაციას შორის, ბაქო-თბილისი-ყარსის რკინიგზის შეუფერხებელი, ეფექტუანი და ქმედითი ფუნქციონირებისათვის,

სურთ რა, უზრუნველყონ სატრირთო გადაზიდვებისათვის საჭირო დროის შემცირება,

შეთანხმდნენ შემდეგზე:

მუხლი 1

განსაზღვრებები

წინამდებარე შეთანხმების მიზნებისთვის, შემდეგი განსაზღვრებები განისაზღვრება შემდეგნაირად:

ა) „საქონელი“, ტვირთი, მათ შორის ცხოველი/შინაური ცხოველი და ამანათები, წებისმიერი პროდუქტები და სატრანსპორტო საშუალებები, აგრეთვე ძვირფასეულობა, რაც გაწერილია სამართლებრივ საბაჟო დებულებებში, საზღვრებს შორის რკინიგზით გადაადგილებული;

ბ) „სარკინიგზო სატრანსპორტო საშუალება“: წებისმიერი დატვირთული ან დაუტვირთავი სარკინიგზო მოძრავი შემადგენლობა, რომელიც მოძრაობს ლიანდაგზე, რომელიც გამოიყენება მგზავრების ან / და ტვირთის გადასაზიდად;

გ) „საბაჟო სასაზღვრო გამშვებისურქები“: ადგილი, სადაც ხორციელდება საბაჟო კონტროლი, რაც დაკავშირებულია ფიზიკური პირების, სატრანსპორტო საშუალებებისა და საქონლის სასაზღვრო გადაადგილებასთან;

დ) „საბაჟო კონტროლი“: ქმედებები, რომელიც ხორციელდება საბაჟო უწყებების მიერ, რათა უზრუნველყოფილი იყოს მხარეების ეროვნული კანონმდებლობის შესაბამისობა;

ე) „მონაცემთა წინასწარი გაცვლა“: მხარეებს შორის სტრუქტურული მონაცემების წინასწარი გადაცემა, მიღებული შეტყობინების სტანდარტებით, კომპიუტერიზებული სისტემით;

ვ) „ინფორმაციის გაცვლის ტექნიკური მახასიათებლები“: დოკუმენტი, რომელიც განსაზღვრავს მხარეებს შორის ინფორმაციის გაცვლის მეთოდებს და პრინციპებს, ელექტრონული ინფორმაციის სტრუქტურის შესახებ, სია და ინფორმაციის უსაფრთხოების საფუძველზე მონაცემების ფორმატი, აგრეთვე ორგანიზაციული თანამშრომლობის პროცედურები;

ვ) „იდენტიფიკაციის საშუალებები“: საბაჟო ლუქი და სხვა მაიდანტიფიკირებელი ნიშნები, რომელიც აღიარებულია საბაჟო უწყებების მიერ საბაჟო კონტროლისა ან გაფორმების შედეგად;

მუხლი 2

მიზანი და სფერო

1. წინამდებარე შეთანხმების მიზანია უზრუნველყოს დებულებები, თანამშრომლობისთვის, რათა ბაქო-თბილისი-ყარსის რკინიგზის პროექტის ფარგლებში, მხარეთა სახელმწიფოების ტერიტორიის გამარტივდეს.

2. ამ შეთანხმების მიზნის შესრულებისათვის მხარეებმა მჭიდროდ უნდა ითანამშრომლონ საქონლისა და ტრანსპორტის საბაჟო კონტროლის პროცედურის დაჩქარების მიზნით.
3. წინამდებარე შეთანხმება ვრცელდება მხარეთა სახელმწიფოების ტერიტორიებზე სარკინიგზო ტრანსპორტით ტრირთების საერთაშორისო გადაზიდვაზე.
4. წინამდებარე შეთანხმება ვრცელდება ყველა სატრანზიტო ოპერაციაზე, რომელიც ბაქო-თბილისი-ყარსის სარკინიგზო ტრანსპორტის ფარგლებში მოწაფილე მხარეთა სახელმწიფოებს შორის ან მის გავლით ხდება.

მუხლი 3

კომისიუნტური ორგანოები

1. ამ შეთანხმების იმპლემენტაციის მიზნით, მხარეთა კომისიუნტურ ორგანოებს წარმოადგენენ:
  - ა) საქართველოსათვის: შემოსავლების სამსახური;
  - ბ) აზერბაიჯანის რესპუბლიკისათვის: სახელმწიფო საბაჟო კომიტეტი;
  - გ) თურქეთის რესპუბლიკისათვის: ვაჭრობის სამინისტრო.
2. კომისიუნტურ ორგანოს/ორგანოებთან დაკავშირებული ნებისმიერი ცვლილების შესახებ მხარეებმა დაუყოვნებლივ წერილობით უნდა აცნობონ დეპოზიტარს, რომელიც საპაუზოდ მოახდენს კომუნიკაციას ყველა დანარჩენ მხარესთან.

მუხლი 4

თანამშრომლობა სარკინიგზო სასაზღვრო გამშევებ პუნქტებზე

1. მხარეებმა უნდა ითანამშრომლონ მათი სახელმწიფოების საზღვრის კვეთისას საქონლის საბაჟო კონტროლის და სხვა შემოწმებების დროის შემცირების მიზნით, გარდა საბაჟო სამართალდარღვევების კონტრაბაზნდისა და დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის მოთხოვნებისა.
2. მხარეები შეეცდებიან გაამარტივონ დოკუმენტაციის და ინფორმაციის გაცვლის პროცედურები წინასწარი ელექტრონული მონაცემთა გაცვლის სისტემის გამოყენებით, მაშინ როდესაც, ისინი ახდენენ საერთაშორისო სარკინიგზო გადაზიდვის განხორციელებას და ორგანიზებას მხარეების სახელმწიფოების კანონმდებლობისა და ორმხრივი ან მრავალმხრივი შეთანხმებების გათვალისწინებით.

3. მხარეებმა უნდა გასწიონ ძალისხმევა, რათა შემოწმებისას უპირატესობა მიენიჭოს და სპეციალური ყურადღება მიექცეს მაღლუჭქებადი საქონლის, შინაური პირუტყვისა და სხვა საქონლის მიერ საზღვრის შეუფერხებელ და გამარტივებულ კვეთას, რომელთა სწრაფი ტრანსპორტირება აუცილებლობას წარმოადგენს საერთაშორისო შეთანხმებების შესაბამისად, რომელებშიც მხარეების სახელმწიფოები მონაწილეობენ და მხარეთა ეროვნული კანონმდებლობების შესაბამისად.

4. როგორც წესი, საერთაშორისო ტრანზიტის დროს საქონელი არ უნდა დაეჭვემდებაროს ფიზიკურ შემოწმებას, გარდა იმ შემთხვევისა, თუ განსაზღვრულია მხარეთა სახელმწიფოების ეროვნული კანონმდებლობით რისკების ანალიზის სისტემების შესაბამისად.

5. მხარეთა კომპეტენტური ორგანოები და შესაბამისი სახელმწიფო უწყებები უნდა დაეხმარონ და ითანამშრომლონ ერთმანეთთან საქონლის მიერ რკინიგზის საშუალებით საზღვრის კვეთის შეუფერხებელი პროცედურის უზრუნველყოფის მიზნით.

6. მხარეთა მებაჟე ოფიცირებმა სარკინიგზო სასაზღვრო გამშვებ პუნქტებზე უნდა ითანამშრომლონ ერთმანეთთან, ამ შეთანხმების მიზნების მისაღწევად.

7. როგორც წესი, მხარეები აღიარებენ სხვა მხარის მაიდენტიფიცირებელ ნიშნებს, გარდა იმ შემთხვევისა, თუ შესაბამის მხარეს საჭიროდ მიაჩნია საბაჟო კონტროლის განხორციელება. თუ ერთ-ერთი მხარე ახორციელებს დამატებით საბაჟო კონტროლს, მან უნდა გამოიყენოს მისი საბაჟო ლუქი.

8. საჭიროების შემთხვევაში, მხარეები შესაძლებელია შეთანხმდნენ სპეციალურად დაწიშვულ ადგილზე ერთობლივი ქმედებების განხორციელებაზე.

9. მხარეებმა ყველა ღონე უნდა იხმარონ სარკინიგზო სასაზღვრო გამშვებ პუნქტებზე განსაზღვრილებელ საბაჟოს სამუშაო პროცესთან პარმონიზებისა და ურთიერთშეთანხმების მიღწევისა და თანამშრომლობის განვითარებისათვის.

10. მხარეებმა შესაძლებელია გაცვალონ x-ray სურათები, რათა დაჩქარდეს საბაჟო სასაზღვრო კვეთის პროცედურები.

მუხლი 5

ინფორმაციის გაცვლა და იმპლემენტაცია

1. მხარეები ორგანიზებას გაუწევენ და განსაზღვრილებერ მუდმივ რეკიმში ბაქო-თბილისი-ყარსის სარკინიგზო ტრანსპორტის ფარგლებში, მხარე სახელმწიფოების ტერიტორიებს შორის ან გავლით გადაადგილებული საქონლის შესახებ ინფორმაციის ელექტრონულად გაცვლას;

2. მხარეებმა უნდა განსაზღვრონ შესაბამისი საბაჟო თანამდებობის პირების წუსხა, რომლებსაც უფლებამოსილება ექნება, აწარმოონ კომუნიკაცია შესაბამის საკონტაქტო პირებთან შემდეგი მიზნებისთვის:

ა) შეიმუშაონ და შეათანხმონ ინფორმაციის გაცვლის ტექნიკური მახასიათებლების დოკუმენტი, ინფორმაციის გაცვლისა და მონაცემთა დამუშავებისა და გადაცემის ტექნოლოგიები, ასევე, მოწავემთა უსაფრთხოების მოთხოვნები;

ბ) გადაწყვიტონ ამ შეთანხმების იმპლემენტაციისას წარმოშობილი ტექნიკური პრობლემები.

3. ამ შეთანხმებით გათვალისწინებული ინფორმაციის გაცვლის ტექნოლოგიების შემუშავებისათვის, მხარეებმა უნდა მოამზადონ და განახორციელონ საცდელი პროექტი, რომლის ხანგრძლივობა შეადგენს ამ შეთანხმების ხელმოწერის შემდეგ 6 (ექვს) თვეს. ვადა შესაძლებელია გახანგრძლივდეს მხარეთა წერილობითი შეთანხმებით.

საცდელი პროექტის პირველი 3 (სამი) თვის განმავლობაში მხარეები თანხმდებიან:

ა) ინფორმაციის გაცვლის ტექნიკურ მახასიათებლებზე;

ბ) გასაცვლელი მოწაცემების წუსხაზე, სტრუქტურასა და ფორმატზე;

გ) ინფორმაციის უსაფრთხოების მოთხოვნებზე;

დ) მხარეთა შორის თანამშრომლობის განხორციელების პროცედურაზე.

4. საბაჟო ორგანოების მიერ მათი იმ შესაბამისი აღმინისტრაციების განსაზღვრა, რომლებშიც განხორციელდება საბაჟო ოპერაციები იმ საქონელთან დაკავშირებით, რომლის ტრანსპორტირება ხდება ამ შეთანხმების შესაბამისად;

ა) მხარეები წერილობით აცნობენ ერთმანეთს საცდელი პროექტის განხორციელებისათვის მზადყოფნისა და ამ პროექტში მონაწილე საბაჟო ადმინისტრაციების შესახებ;

ბ) შემდეგი 3 (სამი) თვის განმავლობაში, მხარეები განახორციელებენ ამ შეთანხმების პრაქტიკულ რეალიზაციას.

გ) ინფორმაციის გაცვლა განხორციელდება მხარეთა შორის შეთანხმებული ინფორმაციის გაცვლის ტექნიკური მახასიათებლების შესაბამისად.

მუხლი 6

ინფორმაციის გამოყენება და დაცვა

1. მხარეებმა უნდა უზრუნველყონ ამ შეთანხმების შესაბამისად მიღებული ინფორმაციის გამოყენება გაფორმებისა და საბაჟო კონტროლის განხორციელების მიზნებისათვის, მხარეთა სახელმწიფოებს შორის გადაადგილებულ საქონელთან დაკავშირებით.

2. მხარეთა მიერ მიღებული ინფორმაცია შესაძლებელია გამოყენებულ იქნას მხოლოდ საბაჟო მიზნებისათვის და დაუშვებელია, მიეწოდოს მესამე მხარეებს, ინფორმაციის გამცემი მხარის წერილობითი თანამობის გარეშე.

მუხლი 7

სამმართვის თანამშრომლობის კომისია

1. მხარეები ქმნიან სამმხრივი თანამშრომლობის კომისიას (შემდგომში - სთვ).
2. სთვ-ს შემადგენლობაში შეყვანილ უნდა იქნან მხარეთა საბაჟო აღმინისტრაციების თანამდებობის პირები.
3. საჭიროების შემთხვევაში, თითოეული მხარე უფლებამოსილია, მოიწვიოს სხვა სახელმწიფო უწყებებისა და კერძო სექტორის წარმომადგენლები.
4. მხარეებმა დადგენილი წესით უნდა განსაზღვრონ სთვ-ს წევრები მათი მხრიდან და დროულად აცნობონ ერთმანეთს წებისმიერი ცვლილების შესახებ.
5. სთვ-მ უნდა უზრუნველყოს:
  - ა) ამ შეთანხმების იმპლემენტაცია და გამართულად ფუნქციონირება;
  - ბ) მხარეთა სარკინიგზო-საბაჟო ფორმალობების შეუფერხებელი იმპლემენტაცია;
  - გ) ამ შეთანხმებით გათვალისწინებულ საკითხებთან დაკავშირებით მხარეთათვის ინფორმაციისა და გამოცდილების ურთიერთგაზიარების პლატფორმის შექმნა.
6. სთვ უნდა შეიკრიბოს არაკულებ წელიწადში ერთხელ და სხდომებს მხარეებმა უნდა უმასპინძლონ მონაცვლეობით.
7. კომისიის სხდომებზე მიღებული გადაწყვეტილებები უნდა გაფორმდეს ოქმის საჩით და სხდომის დასრულებისას ხელმოწერილ იქნას მხარეთა დელეგაციების ხელმძღვანელები პირების მიერ.

მუხლი 8

სხვა საერთაშორისო შეთანხმებები

ამ შეთანხმების დებულებები გავლენას არ იქონიებს მხარეთა მონაწილეობით დადებული სხვა საერთაშორისო შეთანხმებებიდან გამომდინარე მათ უფლებებსა და ვალდებულებებზე.

მუხლი 9

დავითის გადაწყვეტა

- ნებისმიერი დავა, რომელიც შესაძლებელია წარმოიშვას ამ შეთანხმების ინტერპრეტაციიდან ან იმპლემენტაციიდან გამომდინარე, შემდგომი განწილვისა და მოგვარების მიზნით უნდა გადაეცეს სთვა.
- სთვა-ს მიერ მოუზღარებელი საკითხები უნდა გადაწყვდეს მხარეების მიერ კონსულტაციებისა და მოლაპარაკებებით დიპლომატიური არხების მეშვეობით.

მუხლი 10

დამატებები და ცვლილებები

შეთანხმებაში ნებისმიერი დამატება და ცვლილება შესაძლოა განხორციელდეს მხარეების მიერ წერილობითი თანხმობის საუფელზე. ამგვარი დამატებები და ცვლილებები შესრულდება ცალკე აუქტის საბით, რომელიც იქნება წინამდებარე შეთანხმების განუყოფელი ნაწილი და ძალაში შევა ამ შეთანხმების მე-12 მუხლის დებულებების შესაბამისად. ამასთან, ინფორმაციის გაცვლის ტექნიკური მახასითებლების შესახებ დოკუმენტში, ცვლილებები შევა შოთარი მხარეების საბაჟო უწყებების მიერ წერილობითი თანხმობით.

მუხლი 11

დეპოზიტარი

წინამდებარე შეთანხმების დეპოზიტარი იქნება თურქეთის რესპუბლიკა. დეპოზიტარშა მხარეები უნდა უზრუნველყოს შეთანხმების სერტიფიცირებული ასლებით. რატიფიცირების, მიღების, დამტკიცების ან მიერთების ინსტრუმენტები ინახება დეპოზიტართან.

მუხლი 12

ძალაში შესვლა და შეწყვეტა

წინამდებარე შეთანხმება, ძალაში შედის მხარეთა მიერ ამ შეთანხმების ძალაში შესვლისთვის აუცილებელი შიდასახელმწიფოუნივერსიტეტი პრიცედურების დასრულების შესახებ, მხარეების მიერ დიპლომატიური არხებით დეპოზიტარისთვის უკანასკნელი წერილობითი შეტყობინების მიღებიდან ოცდამეათე (30) დღეს.

დეპოზიტარმა დანარჩენ მხარეებს უნდა აღწოოს შეთანხმების ძალაში შესვლის თარიღი.

წინამდებარე შეთანხმება გაფორმებულია განუსაზღვრელი ვადით და ნებისმიერ მხარეს შეუძლია შეწყვიტოს ეს შეთანხმება, მისი შეწყვეტის შესახებ დიპლომატიური არხებით დეპოზიტარისთვის წერილობითი შეტყობინების გაგზავნის გზით. ამგვარი შემთხვევის დროს, წინამდებარე შეთანხმების შეწყვეტა მოხდება ამგვარი შეტყობინების თარიღიდან სამ თვეში.

დასტურად ამისა, ამ შეთანხმებას ხელი მოაწერეს სათანადო უფლებამოსილებით აღჭურვილმა პირებმა.

შესრულებულია ქ. ბაქოში, 2022 წლის 18 აგვისტოს, თითო დედნად, ქართულ, აზერბაიჯანულ, თურქულ და ინგლისურ ენებზე, ყველა ტექსტი თანაბრად ავთენტურია. განსხვავებული განმარტების შემთხვევაში უპირატესობა ენიჭება ტექსტს ინგლისურ ენაზე.

საქართველოს
მთავრობის სახელმწ

აზერბაიჯანის რესპუბლიკის
მთავრობის სახელით

თურქეთის რესპუბლიკის
მთავრობის სახელით

**AGREEMENT
AMONG**

**THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF AZERBAIJAN,
THE GOVERNMENT OF GEORGIA AND
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TÜRKİYE
ON ADVANCED DATA EXCHANGE FOR FACILITATION OF CUSTOMS TRANSIT
PROCEDURES WITHIN THE FRAMEWORK OF
BAKU-TBILISI-KARS RAILWAY PROJECT**

The Government of the Republic of Azerbaijan, the Government of Georgia and the Government of the Republic of Türkiye (hereinafter referred to as 'Parties' collectively and 'Party' individually),

HAVING REGARD TO the well-established close relations among the Parties, as well as sincere cooperation between the Customs Administrations of the Parties;

UNDERLINING the importance of the implementation of the Agreement on Baku-Tbilisi Kars New Railway Connection of 7 February 2007 for the development of the existing cooperation among the Parties;

DESIRING TO facilitate smooth and expedited international carriage of goods by railway transport through the territories of the States of the Parties;

NOTING the extensive potential benefits of Baku-Tbilisi-Kars Railway on regional and international trade;

HAVING REGARD TO rules and standards, regulated by the international agreements including, but not limited to the International Convention on the Harmonization of Frontier Controls of Goods and its Annex 9 on "*Facilitation of Border Crossing Procedures for International Rail Freight*" to which the Parties are Contracting Parties in consideration of reservations made by any of the Parties;

EMPHASIZING the importance of close cooperation among all related administrations of the Parties for smooth, effective and efficient operation of the Baku – Tbilisi – Kars railway;

DESIRING TO reduce time for freight transports,

Have agreed as follows:

**ARTICLE 1
DEFINITIONS**

For the purposes of this Agreement, the following definitions shall mean:

a) "Goods": the freight, including the animals/livestock and parcels, any other products and transport means, as well as the valuables, which are set down in the legal customs-related provisions, transported by rail across the border crossing;

b) "Railway vehicle": any laden or unladen railway rolling stock running on the rails used for the transport of passengers and/or goods, as well as for the maintenance of the relevant infrastructure;

c) "Customs border crossing points": the place where customs control is ensured with regard to cross-border movement of natural persons, means of transport and goods;

d) "Customs control": acts performed by the customs authorities in order to ensure compliance with the national legislation of the Parties;

e) "Advanced Data Exchange": advanced transfer of structured data with accepted message standards between the Parties via computerized systems;

f) "Technical Specifications on Exchange of Information": Document defining the methods and principles of information exchange between the Parties on the structure of electronic information, the list and the format of the data on the basis of information security as well as the procedures of organizational cooperation;

g) "Identification Means": customs seal and other identification marks recognized by the customs authorities as a result of customs control or clearance.

ARTICLE 2

PURPOSE AND SCOPE

1. The purpose of this Agreement is to provide provisions for cooperation on facilitating of customs procedures within the framework of Baku-Tbilisi-Kars railway project through the territories of the States of the Parties.

2. With a view to fulfilling the objective of this Agreement, the Parties shall be in close cooperation with the aim of expediting customs control of goods and vehicles.

3. This Agreement shall apply to international carriage of goods by railway transport through the territories of the States of the Parties.

4. This Agreement shall apply to all transit operations by railway between or through the territories of the States of the Parties within the framework of Baku-Tbilisi-Kars railway transport.

ARTICLE 3

COMPETENT AUTHORITIES

1. The competent authorities of the Parties for the implementation of this Agreement shall be the following:

- a) for the Republic of Azerbaijan: State Customs Committee;
- b) for Georgia: Revenue Service;
- c) for the Republic of Türkiye: Ministry of Trade.

2. Each Party shall promptly notify, in writing, about any changes of its competent authority/authorities to the Depositary who, in turn, shall communicate such notification to all other Parties.

ARTICLE 4

COOPERATION ON RAILWAY CUSTOMS BORDER CROSSINGS

1. The Parties shall cooperate to reduce the time required for the customs control and other related examinations regarding goods crossing the customs borders of their States, apart from the requirements of fighting against customs offences, smuggling and crime.

2. The Parties shall seek to simplify procedures for exchange of documents and information by means of use of advanced electronic data exchange systems when they organize and implement international railway transportation within the scope foreseen by legislation of the States of the Parties and bilateral or multilateral agreements.

3. The Parties shall exert to give priority examination and special attention to smooth and facilitated border crossings for perishable goods, livestock and other goods for which rapid transport is essential according to international agreements in which the Parties participate and the national legislation of the States of the Parties.

4. In principle, goods in international transit shall not be subject to physical examination unless otherwise is specified by national legislation of the States of the Parties according to risk analysis systems.

5. The competent authorities and relevant national agencies of the Parties shall assist and cooperate with each other in order to ensure smooth railway border crossings of goods.

6. The customs officers of the Parties at railway customs border crossing points shall cooperate with each other to fulfill the objectives of this Agreement.

7. In principle, the Parties shall recognize the identification means of the other Parties, unless a customs control is deemed necessary by the concerned Party. If one of the Parties performs additional customs control, it shall attach its own customs seals.

8. The Parties, whenever deemed necessary, may agree according to international agreements to carry out joint activities on a specific station that is agreed.

9. The Parties shall seek methods for harmonizing and further cooperating on the issues related to customs workflow on the railway border crossing points.

10. The Parties may share x-ray images in order to accelerate customs border crossing procedures.

ARTICLE 5

INFORMATION EXCHANGE AND IMPLEMENTATION

1. The Parties shall organize and conduct continuous advanced electronic exchange of information regarding the goods transited between or through the territories of the States of the Parties within the framework of Baku-Tbilisi-Kars railway transport.

2. The Parties shall determine the list of appropriate customs officials authorized to establish direct contacts for the purposes to:

a) develop and agree the technical specifications documents on exchange of information and technologies of data processing and transmitting, as well as data security requirements;

b) settle the technical problems occurred during the implementation of this Agreement.

3. In order to elaborate the technologies of the exchange of information envisaged by this Agreement, the Parties shall organize and carry out a Pilot project with the duration of 6 (six) months after signing of this Agreement that could be prolonged upon the mutual written consent of the Parties.

During the first 3 (three) months of Pilot Project the Parties shall agree on:

- a) Technical Specifications on Exchange of Information;
- b) the list, structure and format of the data to be transmitted;
- c) the requirements for the information security;
- d) the procedure of organization of the cooperation between the Parties.

4. The determination of the customs authorities of their respective Administrations in which the customs operations for the goods transported under this Agreement shall be carried out:

- a) The Parties shall inform each other in written about their readiness to begin the pilot project and customs bodies participating in the project;
- b) In the following 3 (three) months, the Parties shall carry out the practical realization of this Agreement;
- c) The exchange of information shall be implemented in accordance with the Technical Specifications on Exchange of Information between the Parties.

ARTICLE 6

USE AND PROTECTION OF THE INFORMATION

- 1. The Parties shall ensure the use of the information obtained within the framework of this Agreement for the purposes of performing the customs clearance and customs control of the goods moved between the territories of the States of the Parties.
- 2. The information obtained by the Parties shall be used exclusively for customs purposes and cannot be forwarded to third Parties without a written consent of the Party which provided the information.

ARTICLE 7

COMMISSION ON TRILATERAL COOPERATION

- 1. The Parties hereby establish Commission on Trilateral Cooperation (hereinafter referred to as "The COTCO").
- 2. The COTCO shall be formed by the officials of the Customs Administrations of the Parties.
- 3. If necessary, each Party may invite the representatives of other governmental bodies and the representatives of private sector.
- 4. The Parties shall duly designate their members of the COTCO and inform each other on any changes in due time.
- 5. The COTCO shall ensure the followings:
  - a) implementation and well-functioning of this Agreement;
  - b) smooth implementation of railway customs formalities;
  - c) providing a platform for ensuring exchange of information and experience on the matters foreseen in this Agreement.
- 6. The COTCO shall convene at least once a year and the meetings shall be hosted alternately by the Parties.

7. Decisions adopted at the meetings of the COTCO shall be put on record and shall be signed by the heads of delegations at the end of the meetings.

ARTICLE 8

OTHER INTERNATIONAL AGREEMENTS

The provisions of this Agreement shall not affect the rights and obligations of the Parties resulting from other international agreements to which they are parties.

ARTICLE 9

SETTLEMENT OF DISPUTES

1. Any disputes that may arise from the interpretation or implementation of this Agreement shall be forwarded to the COTCO for consideration and settlement.

2. Any dispute that cannot be solved by COTCO, shall be settled by consultations and negotiations among the Parties via diplomatic channels.

ARTICLE 10

ADDITIONS AND AMENDMENTS

Any additions and amendments may be made to this Agreement by mutual written consent of all Parties. Such additions and amendments shall be made in the form of separate protocols being an integral part of this Agreement and shall enter into force in accordance with the provisions of Article 12 of this Agreement. However, the Document on the Technical Specifications of Information Exchange may be amended only by mutual written consent of the Customs Administrations of the Parties.

ARTICLE 11

DEPOSITORY

The Depository of this Agreement shall be the Republic of Türkiye. The Depository shall provide certified true copies of this Agreement to all Parties. The instruments of ratification, acceptance, approval or accession shall be deposited with the Depository.

ARTICLE 12

ENTRY INTO FORCE AND TERMINATION

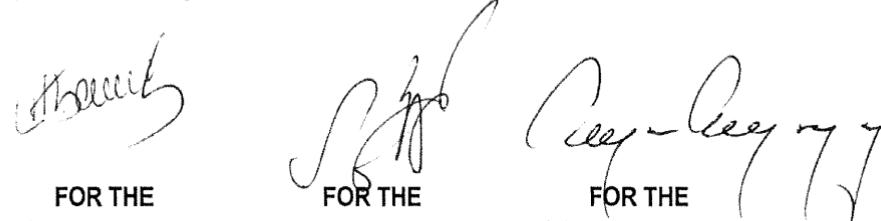
This Agreement shall enter into force on the 30th day following the date of the receipt of the last written notification by the Parties to the Depository through diplomatic channels confirming the completion of internal procedures by the Parties required for entry into force.

The Depositary shall inform the date of entry into force of this Agreement to other Parties.

This Agreement is concluded for an indefinite period and any of the Parties may terminate this Agreement by sending a written notification of its intention to terminate the Agreement to the Depositary through diplomatic channels. In such case, this Agreement shall be terminated three months following the date of receipt of such notification.

In witness whereof the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Agreement.

Done at Baku, on 18 August 2022, in single original copy, in Azerbaijani, Georgian, Turkish and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

FOR THE
GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF
AZERBAIJAN

FOR THE
GOVERNMENT OF
GEORGIA

FOR THE
GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF
TÜRKİYE